

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUCHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

VINDECARE DE BOALĂ ȘI ÎNVIERE DIN MORȚI ÎN CAPERNAUM

DUMINICA A 24-A DUPĂ RUSALII
(Învierea fiicei lui Iair)

† SF. IER. IACHINT, MITROPOLITUL
ȚĂRII ROMÂNEȘTI;

SF. MC. TERENTIE, SOȚIA SA,
NEONILA ȘI CEI 7 FII;

SF. IER. FIRMILIAN, EPISCOPUL
CEZAREEI CAPADOCIEI

În Duminica aceasta Sfânta Evanghelie de la Luca (cap. 8, 41-56), ne relatează două minuni săvârșite de Mântuitorul Hristos în cetatea Capernaum. Este vorba de învierea fiicei lui Iair, mai marele Sinagogii, și de tămăduirea unei femei care avea de mulți ani o boală grea și care cu credință puternică, atingându-se discret și smerit de poalele hainei lui Iisus s-a vindecat. Ambele minuni săvârșite de Domnul ne descoperă iubirea Sa milostivă față de omul aflat în boală și suferință, în durere și încercare, dar și puterea Sa dumnezeiască, vindecând boli și înviind morți, arătând că El este cu adevărat Fiul lui Dumnezeu, Învierea și Viața noastră.

Hristos, aflându-se în Capernaum, un bărbat cu numele Iair, care era mai marele Sinagogii din Cetate, se apropie de Domnul și îngenunchind la picioarele Lui, îl roagă cu multă durere în suflet să vină la casa lui, căci unica sa fiică, o copilă de 12 ani, era grav bolnavă, chiar pe moarte. Desigur că Iair auzise de Hristos, de învățătura și faptele sale minunate pe care le făcea. De aceea a și îndrăznit cu nădejde în suflet și a crezut sincer că Învățătorul va înțelege durerea sa și va veni la casa sa să-i vindece fiica.

Ce întâlnire minunată: Învățătorul de Lege, Iair, față în față cu Fiul lui Dumnezeu care a adus în lume Evanghelia Mântuirii. S-a smerit Iair în fața Mântuitorului și Iisus S-a milostivit de durerea lui și i-a înviat fiica.

În timp ce mergeau spre casa lui Iair, iată că se întâmplă un alt fapt neașteptat și minunat. O femeie oarecare din mulțime, încercată de o boală grea, căci avea de 12 ani o scurgere de sânge (hemoragie) și cheltuisese pe la doctorii vremii toată averea ei și nu-și găsisese vindecare, îndrăznește cu credință puternică să se apropie de Hristos, discret și smerit, se atinge de poala hainei Lui. Îndată a simțit în trupul ei bolnav că s-a vindecat de suferința ei. Pentru a fi dată exemplul de răbdare, credință, de curaj și smerenie, Mântuitorul Însuși s-a oprit, căci a simțit puterea tămăduitoare care a ieșit din El și a vindecat-o pe femeie.

Aceasta, cu teamă, a mărturisit pe față suferința ei, dar și minunea care s-a întâmplat, căci îndată ce s-a atins de haina Lui s-a vindecat. Hristos Domnul îi apreciază credința, smerenia și curajul ei

zicând: „Îndrăznește fiică, credința ta te-a mântuit. Mergi în pace!”

Vindecarea pe care a primit-o femeia este subliniată de Mântuitorul Hristos ca rod al credinței ei. Prin smerenie adâncă și credință vie, ne înfiază prin har Hristos. De aceea o numește „Fiică”. Mai mult, El redă în locul bolii și al suferinței bucuria unei vieți sub binecuvântarea păcii Lui, de aceea îi zice „mergi în pace”.

Între timp a venit vestea că fiica lui Iair a murit. Hristos îi dă curaj mai marelui Sinagogii și îl întărește în credința lui smerită zicând: „nu te teme; crede numai și se va izbăvi”.

Ajunghând la casa lui Iair, unde erau mulți adunați și plângeau moartea copilei, cu totul surprinzător Domnul le zice: „nu plângeți, n-a murit, ci doarme”. Aici Iisus ne descoperă moartea fizică (adică despărțirea sufletului de trup) drept un somn, întru așteptarea Învierii.

Deși toți știau că fetița murise, Domnul

ia cu Sine pe părinții copilei și trei dintre ucenicii Săi ca să fie martori ai minunii ce se va săvârși. Intrând în odaia unde era copilă, Hristos o ia de mână și zice cu putere: „Talita Kumi”, adică „Copilă scoală-te”. Și îndată copilă a înviat, iar Hristos o dă în grija părinților ei, acum bucuroși și mângâiați, dar și uimiți și cutremurați de puterea dumnezeiască a lui Iisus.

Minunea învierii fiicei lui Iair trebuie să o înțelegem ca o prevestire a Învierii Mântuitorului Hristos din morți, dar și a propriei noastre învieri de la sfârșitul veacurilor. Chipul lui Iair rămâne pentru noi un model de credință smerită.

Vindecarea de suferință și izbăvirea de boală a femeii care s-a atins de Domnul să fie un mesaj pentru noi, ca să ne apropiem cu credință vie în rugăciune și smerenie de Mântuitorul Hristos, care, prin Sfintele Taine ale Bisericii ne trimite harul Său mântuitor și tămăduitor. Amin! ❖

Părintele Eugen Moraru

DE DEPARTE, POPI. DE APROAPE, PREOȚI

E cea mai blamată categorie socială din România. I s-a repartizat rolul burghezimii din scenariul comunist al luptei de clasă. Sunt considerați avari, evazionști, oportuniști, înguști la minte. Mereu abonați la bugetul țării, ei sunt cei ce „sug sângele poporului”. Mai nou, sunt homofobi, deci antieuropeni, deci putiniști. Când vor dispărea ei, țara se va cocoșa de atâtea școli și spitale, iar autostrăzile se vor construi instant. Dacă instituția pe care o reprezintă ei nu ar mai fi o piedică în calea progresului, copiii ar putea, în sfârșit, învăța încă de la grădiniță anatomia fluidă a „omului nou”. Sărăcia ar fi eradicată, toți copiii orfani ar fi înfiați de oameni de treabă și unii chiar ar putea gănguri de mici „părinte 2” în loc de retrogradul și discriminatoriul cuvânt „mama”. Sună familiară descrierea? Da, despre ei este vorba. Sunt tratați drept întru chiparea răului în această țară. Li se spune scurt, cu un cuvânt șuierat printre dinți: **POPII!**

de toate, condamnă la el însuși orice păcat, vede pe propria-i piele ce efecte dezastruoase produce. Cel ce nu-și recunoaște propriile neajunsuri, acela atacă pe celălalt ca persoană. E cazul oricărui activiști motivați ideologic, fie ei bolșevici, naziști, comuniști, neomarxiști etc. Inițiatorii referendumului au cerut securizarea în Constituție a definiției căsătoriei, cu alte cuvinte au vizat relația dintre persoane, raportarea lor la un act cu infinite reverberații în întreaga societate. Opozanții sau adepții #boicot au tot mutat discuția la persoane. În realitate, nimeni nu era atacat, nu erau afectate drepturile nici unei categorii sociale. Dar câți au avut luciditatea de a constata această evidență?

Ca preot, mă simt mai mult decât confortabil - în sens evanghelic, nu modern al cuvântului - să fiu inclus la categoria „popi”. Pentru că mă ajută să-mi văd mereu lipsurile și să caut scăpare doar la Hristos. Sunt motivat să mă comport precum mă îndeamnă Sfântul Apostol Pavel: „**Ocărâți fiind, binecuvântăm. Prigoniți fiind, răbdăm. Huliți fiind, ne rugăm.** Am ajuns ca gunoiul lumii, ca măturătura tuturor, până astăzi” (I Corinteni 4, 12-13). De bunăvoie, probabil, nu m-aș fi smerit până la măsura aceasta duhovnicească. Dar, cu ajutorul celor ce n-au odihnat în lupta cu „popii”, iată că am și eu șanse măcar să încerc. Și mă bucur că sunt nevoit să o fac!

Iar dacă, din când în când, voi mai vorbi și despre ce înseamnă un preot, nu mă voi raporta la mine. Am atâtea exemple, că nu mi-ar ajunge câțiva ani

să tot evoc, săptămânal, oameni cu adevărat vrednici de harul ce li s-a dat la hirotonie. [...]

Chiar în ziua în care apare acest articol mai am o bucurie (căci de fiecare dată când văd cum un confrate are o lucrare încununată de Dumnezeu îmi crește nădejdea că, pentru astfel de oameni, pentru rugăciunile și faptele lor cu mare trecere, poate voi fi și eu miluit la Înfricoșătoarea Judecată). De data aceasta este vorba despre sfințirea unei minunate biserici ridicate de la firul ierbii în inima campusului studentesc „Tudor Vladimirescu” din Iași, având ca oblăduitor pe Sfântul Iulian din Tars. După câțiva ani în care părea că se amână sine die începerea construcției, pe 15 martie 2004 a fost numit paroh Părintele Inspector Florin Chirilă. A doua zi după numire au și început lucrările la un paraclis în care, după doar o lună și jumătate, deja se putea sluji Sfânta Liturghie. A urmat partea cea mai dificilă: în 2004 a început a se zidi biserica mare, care a fost finalizată până la acoperiș în 2011. Lucrările au continuat, iar azi a sosit momentul sfințirii acestui edificiu impresionant prin monumentalitate și armonie vizuală. Câți însă conștientizează câtă jertfă se află în spatele fiecărui metru pătrat de zid sau de pictură? [...] Eu însumi am beneficiat, acum vreo zece de ani, de sprijinul sfinției sale într-un moment în care l-am văzut, cu uimire, cum doar într-o fracțiune de secundă a luat o decizie prin care s-a expus pe sine, oferindu-mi un sprijin necondiționat. Încât recunoștința mea nu va cunoaște niciodată limite.

Iată, doar doi preoți am evocat, și încă pe scurt. Celor ce pun etichete pe bandă rulantă le propun să renunțe la această îndeletnicire păgubitoare pentru sufletele lor și să încerce să vadă persoana concretă, nu dușmanul închipuit. Vor vedea cum „popii” se transformă ușor-ușor în preoți, pe măsură ce se apropie și cunosc lucrarea celor ce sunt „necăjiți în tot felul: din afară cu lupte, dinăuntru cu temeri” (cf. II Corinteni 7, 5). Toți vânătorii de „popi” sunt deja în rugăciunile noastre; noi suntem, deocamdată, în huiduielile lor. E bine și așa, nouă ne este de mare folos. Dar eu tot sper că ne vom și întâlni cu adevărat și ne vom cunoaște pe acest pământ fiind, înainte de a da ochii fiecare dintre noi cu Cel ce ne-a creat din dumnezeiască dragoste. ❖

*Părintele Constantin Sturzu
(Text prescurtat preluat de pe doxologia.ro)*

Nu am de gând să pun aici în scenă caraghioasa și inutila piesă a autovictimizării. Doar am evocat, mai sus, ecouri ale linșajului mediatic sistematic la care sunt supuși preoții din România începutului de secol XXI. Oameni fiind, cu siguranță au și slujitorii altarelor păcatele lor. Poate mai mari decât ale celorlalți, pentru că „oricui i s-a dat mult (har, cunoștință, talant - n.m.), mult i se va cere” (Luca 12, 48). Eu însumi mă rușinez de multe dintre faptele, cuvintele sau gândurile mele. Și caut să pun început bun. Și tot cad. Și iar o iau de la început. Dar una e să fim preveniți despre slăbiciunea unor oameni, alta este să-i judecăm și cu totul altceva să-i demonizăm. Deloc întâmplător, s-a tot fluturat în timpul dezbaterilor pe tema referendumului ideea că ar fi în joc discriminarea, blamarea sau chiar condamnarea celor ce se ascund în spatele unui șir de litere ce se tot umflă: LGBTQIAPK - și celelalte litere care se vor mai adăuga până la Apocalipsă. În fapt, aici se reflectă mentalitatea celor ce ei înșiși au practica demonizării unor categorii de persoane, mai ales a creștinilor și, în mod special, a clericilor. Creștinul autentic numește întotdeauna păcatul, răutatea, erezia și consecințele lor - dar niciodată nu acuză persoana sedusă, împovărată și robită de „puterile întunericului”. Asta pentru că, mai înainte

CÂT DE ZIDITOR ESTE „CUVÂNTUL CARE ZIDEȘTE”?

Mărturisesc că această întrebare din titlu nu este deloc întâmplătoare. Ea pornește dintr-o oarecare tristețe. Dată de timpuri și de oameni. Sunt aproape 30 de ani de când Biserica Ortodoxă Română trăiește în toată libertatea Ei. În decembrie 1989 în genunchi sau în picioare oamenii șopteau sau strigau cu putere „Tatăl nostru”. După atâta amar de ani în care o ideologie marxistă promovată la școală, în presa scrisă, la televiziune sau radio, la locul de muncă crea „omul nou”: fără Dumnezeu, căci ateismul era religia de stat. Biserica, cultele erau doar tolerate.

Am crezut în 1989 că Dumnezeu Și-a descoperit pentru noi românii fața Sa pentru totdeauna. Că niciodată nimeni nu ne va mai arăta cu degetul pe noi creștinii, trăitori în lumină și adevăr, ca niște retrograzi, bigoți, fanatici, nefiind la înălțimea vremurilor și oamenilor moderni.

Am crezut că în sfârșit putem cu toții să ne îndreptăm mințile și sufletele în căutarea lui Hristos: liber era acum Cuvântul lui Dumnezeu în biserici, liberi oamenii să aibă în mâini Sfânta Scriptură, cărți de rugăciune, Viețile Sfinților, operele Sfinților Părinți și chiar viața și cuvintele de folos ale preoților și călugărilor de la noi și din toată lumea aceasta!

N-am crezut niciodată că Dumnezeu va ajunge să supere ca acum societatea noastră românească. N-am crezut că El va fi alungat la marginea ei, iar Cuvintele Sale, ale Vieții veșnice vor fi răstălmăcite! A vorbi despre familie, despre căsătorie și Taina Cununiei a ajuns să fie considerată POLITICĂ!!! Da, cu tot respectul o spun: este politica lui Dumnezeu. Care a creat femeia și bărbatul, binecuvântând unirea lor într-un singur trup, o singură inimă. Creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul, așa le-a spus lui Adam și Evei. Astăzi cred că omenirea vrea regresul omenirii. Deviza este: depopulați Pământul! Suntem prea mulți oameni: de unde energie,

O întrebare pe care ne-o punem toți cei care lucrăm la această publicație. Dacă prin noi, prin rodul minții și eforturilor noastre, însoțiți fiind de rugăciune în care cerem ajutor și cuvânt bun, am reușit să vi-L aducem pe Dumnezeu mai aproape. Am reușit să schimbăm ceva din alcătuirea dumneavoastră sufletească în căutarea voii lui Dumnezeu. Nu pentru că noi am face ceva, ci pentru că trudem și credem că dacă punem început bun în a vi-L descoperi pe Dumnezeu, Însuși Cuvântul va lucra să intre în viața și inima dumneavoastră, binecuvântându-vă pe veci viața și familia.

resurse alimentare, materii prime? Apoi poluarea, încălzirea globală, resursele pe sfârșite ale lumii... De aceea, orice ideologie care distruge familia este astăzi bună.

Și iarăși niciodată n-am crezut că ne vom întoarce la omul spălat pe creier, educat de ideologia vremii. Oamenii trăiau - pentru cei care nu știu sau care nu-și mai amintesc - în două posturi: cea oficială, în care spuneai cum zicea sistemul și alta, neoficială, în casa ta, în familia ta. Mai păstrai în tine niște valori moștenite de la părinți: în primul rând credința în Dumnezeu, apoi valorile umane și sociale ale altor timpuri. Și sperai că acele timpuri, în care aveai libertatea de a-ți spune deschis părerea - oricare, politică, de credință, fără teama de a suporta consecințele - se vor întoarce.

Nu mi-aș fi putut închipui acum 30 de ani că singuri ne vom întoarce la ideologiile marxiste, neo-marxiste de fapt. Căci aceste viziuni „progresiste” legate de excesiva idolatrie a tendințelor și libertăților sexuale de orice fel, în dauna relațiilor firești care sunt baza unei familii, sunt de fapt fructul unei ideologii marxiste, neo-marxiste și sunt specifice deci ideologiilor de STÂNGA. Da, de sorginte comunistă, de extremă stângă. Nici pe de parte nu sunt viziuni liberale, căci dreapta este mai degrabă conservatoare, păstrează valoarea, demnitatea, tradiția îndelung verificată.

Iată deci că încetul cu încetul în societatea românească de astăzi cuvântul lui Dumnezeu este din ce în ce mai puțin ascultat de marea masă a populației. Este chiar exilat: să-l scoatem din școli, să-l eliminăm din activitățile sociale, căci suntem un stat „laic”!

Iar în biserici să nu se facă politică! Dacă ea înseamnă să facem lobby pentru un partid politic sau oameni politici, de acord. Dar dacă acest lucru înseamnă ca Biserica și oamenii Ei, ierarhi, preoți, călugări și mireni, să nu aibă nici o părere despre lucrurile din societate - care inevitabil au o legătură mai mică sau mai mare cu viața politică a țării - aceasta înseamnă reducerea la tăcere a Bisericii și a creștinilor! Creștinii sunt oameni ai Cetății, cu aceleași drepturi și obligații consfințite prin Constituție și legislație. La fel ca toți oamenii din țara asta! De ce eu ca și creștin nu pot să-mi exprim opinia, chiar și în biserică? Ce legi încalc, ce libertăți și drepturi democratice atac?

Oare nu devin, pe zi ce trece, din ce în ce mai marginalizat eu, creștinul ortodox? Nu cumva drepturile și libertățile mele sunt restrânse?

Oare - iarăși zic - Cuvântul lui Dumnezeu mai zidește cu adevărat în această țară?

Sunt tristă pentru că mi-am pus și întrebarea dacă această publicație săptămânală mai deschide inimi spre Hristos și mai creează punți între oameni. Nu cumva am devenit cu toții căldice și ne-am întors mai mult spre ale lumii decât a lui Dumnezeu? Nu cumva trebuie să apucăm altă cale, să punem un nou început în viața noastră cu Dumnezeu?

Să căutăm în noi și la Sfinții Părinți. Căci acolo se află adevărul și se tâlcuiesc adânc cuvintele vieții veșnice.

Noi atât am avut de spus în acest al 400-lea număr oficial al „Cuvântului care zidește”. ❖

Maria Buleu,
redactor „Cuvântul care zidește”

ORARUL CENTRULUI PAROHIAL PENTRU COPII SI TINERET

Ziua	Ora	Meditații	Cine răspunde
Luni	18 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Matematică – clasele VII-VIII	Prof. Germina Stuparu
Mărti	14 ⁰⁰ -15 ⁰⁰	Limba română / matematică – clasa a IV-a	Prof. Georgeta Ruscescu
Vineri	14 ³⁰ -16 ⁰⁰	Limba română – clasele VII-VIII	Prof. Cristina Cioabă
Sâmbătă	14 ³⁰ -16 ⁰⁰	Matematică – clasele VII-VIII	Ing. Paul Tomescu

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 28 OCTOMBRIE - 4 NOIEMBRIE 2018

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 28 octombrie	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 24-a după Rusalii (Învierea fiicei lui Iair) Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 31 octombrie	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ³⁰	Sfânta Liturghie Sfântul Maslu
Vineri 2 noiembrie	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ³⁰	Sfânta Liturghie Vecernie cu Litie, Acatist
Sâmbătă 3 noiembrie	06 ⁰⁰ -11 ⁰⁰ 18 ⁰⁰ -18 ³⁰	Sâmbăta morților - Moșii de toamnă - Sfânta Liturghie, Parastas cu pomenirea morților Vecernie
Duminică 4 noiembrie	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 22-a după Rusalii (Bogatul nemilostiv și săracul Lazăr) Utrenia, Sfânta Liturghie

SFÂNTUL IERARH IACHINT DE VICINA, MITROPOLIT AL ȚĂRII ROMÂNEȘTI

Sfântul Ierarh Iachint este primul mitropolit al Țării Românești, recunoscut de Patriarhia Ecumenică în 1359. Apare pentru prima oară în istoria Bisericii Române de la nord de Dunăre în anul 1348, pe când era mitropolit al Vicinei, mitropolie înființată prin secolul al XI-lea, situată în Dobrogea, lângă Isaccea. Dobrogea aparținea atunci de Țara Românească, iar domnitorul Nicolae Alexandru Basarab, l-a strămutat pe mitropolit la Argeș, devenind primul mitropolit al Ungrovlahiei.

Această numire de mitropolit al românilor din sudul teritoriului țării noastre trebuia recunoscută și de Patriarhia Ecumenică de la Constantinopol. După mai multe scrisori ale domnitorului Nicolae Alexandru Basarab către Patriarhie, în mai 1359, Iachint al Vicinei este recunoscut ca mitropolit al Țării Românești. Prin actul care recunoștea Mitropolia Țării Românești, noul mitropolit avea următoarele îndatoriri: „să întărească pe citeți, în toată eparhia și enoria lui, să ridice în treaptă ipodiaconi și diaconi, să hirotonească preoți și să ia pe mâna sa toate drepturile din orice parte ar fi“. A fost un păstor și părinte sufletesc pentru toți românii

dintre Dunăre și Carpați. A hirotonat preoți pentru toate satele, a zidit biserici la orașe și sate, a întemeiat noi așezări mănăstirești și a ținut o strânsă legătură duhovnicească a Bisericii Țării Românești cu Patriarhia de Constantinopol. Ca „exarh al plaiurilor“, mitropolitul Iachint a avut grijă și de credincioșii ortodocși vecini, mai ales din Transilvania, cărora le trimitea preoți și călugări misionari.

Cu ajutorul domnului țării, Vladislav I, a încurajat și susținut mult monahismul românesc. A adus în țară, de la Muntele Athos, pe Sfântul Nicodim de la Tismana, pentru a organiza câteva mănăstiri-lavre după model atonit. El a trimis numeroși călugări „vlahi“ la Mănăstirea Cutlumuș din Muntele Athos, unde au ajuns mulți călugări vestiți. În țară, a organizat mai multe mănăstiri, cum ar fi cele de la Tismana, Curtea de Argeș, Câmpulung-Muscel, Cozia, Snagov, Târgoviște, Bolintinul din Deal și din Vale, Tânganu, Cotmeana și altele.

Sfântul Ierarh Iachint pleacă la Domnul în prima jumătate a anului 1372. Este îngropat lângă biserica mitropolitană de la Argeș, în care slujise pe parcursul păstoririi sale.

Datorită credinței ortodoxe, vieții lui curate și sfinte, a păstoririi Bisericii din Țara Românească cu râvnă, înțelepciune, răbdare, dragoste și smerenie și a întemeierii, ca cel dintâi mitropolit al Țării Românești, a structurilor organizatorice bisericești necesare cultului și statorniciei întru apărarea dreptei credințe, a fost canonizat de Biserica noastră. Canonizarea sa a fost hotărâtă în ședința Sfântului Sinod din 8 iulie 2008, iar proclamarea solemnă a sfințeniei sale a avut loc duminică, 26 octombrie 2008. ❖

Moșii de toamnă

In Biserica Ortodoxă se face sâmbătă, 3 noiembrie, pomenirea tuturor celor adormiți întru Domnul. La Moșii de toamnă ne rugăm pentru toți adormiții noștri din neam.

Biserica se roagă zilnic pentru cei răposați: la Litie și Miezonoptică, dar mai ales la Sfânta Liturghie, unde sunt pomeniți de mai multe ori, în special la Proscomidie, la ieșirea cu cinstitele Daruri și după Sfințirea Darurilor. În rugăciunea de mijlocire pentru vii și morți, preotul pomenește în taină pe toți răposații, cu cuvintele „Pomenește Doamne, pe toți cei adormiți întru nădejdea învierii și a vieții celei de veci și-i odihnește pe dânsii, Dumnezeuul nostru, unde strălucește lumina feței Tale“. De aceea să nu lipsim niciodată de la Sfânta Liturghie, pentru că nimic altceva nu este mai de folos pentru cei adormiți decât a aduce pentru aceștia Jertfa cea fără de sânge sau a fi pomeniți în timpul săvârșirii ei. Să aducem deci la biserică prescură și pomelnic cu numele lor, pentru a fi pomeniți de către preot la fiecare Liturghie.

Când preotul iese la Sfânta Liturghie cu Cinstitele Daruri în mijlocul bisericii pomenește pe strămoși, moși, părinți, frați și surori și pe toți cei adormiți din neamul nostru. Căci noi, când plecăm la Domnul, ne adăugăm la neamul nostru, la cei care au plecat din lumea aceasta.

Fiecare zi de sâmbătă este dedicată amintirii morților, pentru că trupul lui Hristos s-a aflat în mormânt în ziua de sâmbătă și S-a coborât la cei morți pentru a le vesti mântuirea. Rugăciunile din această zi sunt făcute ca Dumnezeu să-i învrednicească pe cei adormiți de milostivirea Sa, să-i judece cu blândețe și să-i așeze în ceata dreptilor.

După Sfânta Liturghie, urmează parastasele de obște pentru cei trecuți la Domnul. Parastasele sunt ierurgii speciale, la care trupul mortului, nefiind de față, este simbolizat prin colivă. Se numește parastas, de la cuvântul grecesc Paristimi - a se înfățișa înaintea cuiva, a mijloci, deci rugăciune de mijlocire pentru răposați.

Parastasul este o prescurtare a slujbei înmormântării. Partea de căpetenie o alcătuiesc rugăciunile de dezlegare și iertare, rostite de preot la sfârșitul slujbei, urmate, ca și la înmormântare, de „Veșnica pomenire“. Se săvârșește în biserică, după Sfânta Liturghie, iar când e cu puțință, și la mormânt.

La parastas se aduc întru pomenirea celui răposat colivă, pâine și vin. Coliva închipuie trupul celui adormit și este semn al credinței noastre în înviere și nemurire. Făcută din boabe de grâu, care poartă în ele icoana sau asemănarea învierii trupurilor. La „Veșnica pomenire“, rudele și prietenii celui adormit ridică vasul cu colivă, legându-l pe mâini, în semn de comuniune sau legătură cu răposatul. Același lucru închipuie și gustarea din colivă, după binecuvântarea ei.